

บทที่ 5

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

การวิจัยระยะที่ 3 เป็นขั้นตอนการพัฒนาโดยนำแนวทางหรือวิธีการพัฒนาที่ตัวแทนผู้มีส่วนสำคัญ และตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดไว้ มาดำเนินการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ดังมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย

คำถามการวิจัย

ผลการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 นี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ทุกฝ่ายจะได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการปฏิบัติการ (action) เพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในระยะที่ 2 ซึ่งได้แก่การจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ให้บรรลุตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาตามที่ได้กำหนดไว้ จึงใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ศึกษาใน 2 ด้าน ได้แก่

1.1 ความรู้ที่ใช้ในการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม

1.2 เทคนิคที่ใช้ในการฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม

นำแนวทาง วิธีการพัฒนาพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม ซึ่งได้แก่การจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม และประเมินผลการอบรมให้ความรู้โดยดัชนีชี้วัดความสำเร็จตามที่มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ได้ร่วมกันกำหนดไว้ในการวิจัยระยะที่ 2 มาใช้เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยและพัฒนา โดยการพัฒนาให้พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม

2. ประชากรในการวิจัย

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนา คือ พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จำนวน 10 รูป

2.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา จำนวน 20 รูป / คน ประกอบด้วย

2.2.1 เจ้าอาวาสวัดศรีบูรรัตนาราม	จำนวน 1 รูป
2.2.2 พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม	จำนวน 5 รูป
2.2.3 สามเณรผู้ช่วยฝึกอบรม	จำนวน 5 รูป
2.2.4 ตัวแทนครู	จำนวน 2 คน
2.2.5 ตัวแทนนักศึกษา	จำนวน 5 คน
2.2.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม	จำนวน 2 รูป / คน

3. วิธีการพัฒนา

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย 1 กิจกรรม ดังมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 โครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย 5 กิจกรรมดังนี้

3.1.1 รูปแบบและกระบวนการอบรมที่ดี

1) จัดการอบรมในวันที่ 16 ตุลาคม 2551 เวลา 13.00 – 14.30 น.

(พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป เป็นพระวิทยากรให้การอบรม) ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี (วัดศรีบูรรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2) พระวิทยากรและคณะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมในการให้ความรู้บรรยายถึงลักษณะที่ดีของรูปแบบและกระบวนการอบรมในแต่ละรูปแบบ และให้พระนิสิตร่วมแสดงความคิดเห็นว่ารูปแบบในการจัดค่ายอบรมในรูปแบบใดดีที่สุด พร้อมนำเสนอรูปแบบค่ายอบรมที่ดีในทัศนคติของกลุ่ม จากการสังเกตการณ์ พบว่า พระนิสิตมีความสนใจในหัวข้อ

บรรยายนี้เป็นอย่างดี และปรึกษา วางแผนงาน ตั้งบุคคลที่รับผิดชอบในกลุ่ม ถึงการจัดรูปแบบ การจัดค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมที่ดี ตามที่พระวิทยากรให้ร่วมทำกิจกรรม และเตรียม สมาชิกที่จะออกไปนำเสนอการจัดค่ายอบรมของกลุ่มตน

3) พระวิทยากรและพระนิสิตตลอดถึงสามเณรที่เข้ารับการอบรม ร่วมกันสรุปกิจกรรม ดังนี้ “รูปแบบและกระบวนการอบรมที่ดีนั้น คงไม่มีการกำหนดรูปแบบที่ตายตัว เพราะขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายที่มาเข้ารับการอบรมขึ้นอยู่กับ วัย เพศ อาชีพ การศึกษา การจัดค่ายอบรมนั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ ความปลอดภัย ที่กลุ่มเป้าหมายจะได้รับและไม่มีรูปแบบที่แน่นอนในการทำกิจกรรมต่างๆ”

3.1.2 เทคนิคการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เข้ารับการอบรม

1) จัดการอบรมในวันที่ 17 ตุลาคม 2551 เวลา 13.00 – 14.30 น. (พระทรัพย์ชู มหาวิโร เป็นพระวิทยากรให้การอบรม) ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี (วัดศรีปริรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2) พระวิทยากรและคณะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมในการให้ความรู้ บรรยายถึงเทคนิคการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เข้ารับการอบรม สังเกตการณ์ พบว่า “พระนิสิตและสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรมสนใจฟังการบรรยาย มีการซักถามในข้อสงสัย และแบ่งกลุ่มดำเนินกิจกรรมให้ทุกคนร่วมกันคิด เทคนิคที่สามารถทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสนใจในการเข้าค่ายอบรมธรรมะ ซึ่งแต่ละกลุ่มก็คิดเทคนิคต่างๆหลากหลายกันออกไป และพร้อมนำเสนอ”

3) พระวิทยากรและพระนิสิตตลอดถึงสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “เทคนิคการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เข้ารับการอบรมจะเป็นประโยชน์มากต่อการจัดค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพราะกลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการอบรมในทุกวันนี้ไม่สนใจในหลักธรรมคำสอน หากว่าเขาไม่ได้ร่วมทำกิจกรรมกับพระวิทยากรเขาก็จะเบื่อง่ายขาดการร่วมมือจากเขา และประโยชน์ก็จะไม่ได้เท่าที่ควร ฉะนั้น พระวิทยากรควรมีเทคนิคประกอบการอบรมเช่น คำพูดที่ไพเราะ คำชม เพลง ละคร ข้าว การ์ตูน มุขตลก เกม นิทาน ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนั้นๆไม่ควรให้เขานั่งฟังนานๆ”

3.1.3 การใช้สื่อและการผลิตสื่อเพื่อการอบรม

1) จัดการอบรมในวันที่ 17 ตุลาคม 2551 เวลา 08.30-11.00 น. (พระมหาประสิทธิ์ ญาณปทีโป ,พระมหาสมควร กิริสีโร เป็นพระวิทยากรให้การอบรม) ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี (วัดศรีปริรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2) พระวิทยากรและคณะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมให้การอบรม จากการสังเกตการณ์ พบว่า “พระนิสิตและสามเณรแต่ละรูปมีความสนใจในการใช้สื่อและการผลิตสื่อเพื่อการอบรม พระนิสิตมีคอมพิวเตอร์รูปลະเครื่อง พระวิทยากรบรรยายให้ความรู้และขั้นตอนต่างๆ ในการใช้คอมพิวเตอร์พระนิสิตและสามเณรที่เข้ารับการอบรมก็ปฏิบัติตามขั้นตอนได้เป็นอย่างดี มีความสนใจและตื่นตัวมากขึ้น และเห็นความสำคัญในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการอบรม”

3) พระวิทยากรและพระนิสิตตลอดถึงสามเณรร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “ในการใช้สื่อและการผลิตสื่อเพื่อการอบรม นั้นมีความจำเป็นเพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่ ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดค่ายอบรม และเป็นการเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เข้ารับการอบรมจากการสื่อสมัยใหม่ แต่การใช้สื่อนั้นต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่มาเข้ารับการอบรมแต่ละระดับด้วย เพราะสื่อชนิดเดียวกันก็ใช้กับกลุ่มเป้าหมายไม่ได้ทั้งหมด และต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา ในการจัดค่ายอบรมนั้นจำต้องมีสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและให้ข้อคิด มีคติธรรมสอนใจ ไม่เป็นสื่อที่ชี้้นำให้ผู้ที่มาเข้ารับการอบรมคิดไปในเรื่องที่ไม่ดีเพราะกลุ่มเป้าหมายที่มาเข้ารับการอบรมอาจมีพฤติกรรมเลียนแบบได้ในสิ่งที่เห็น”

3.1.4 คุณสมบัติของการเป็นพระวิทยากรที่ดี

1) จัดการอบรมในวันที่ 16 ตุลาคม 2551 เวลา 19.30–21.00 น.

(พระมหาสมควร ญาณวีโร เป็นพระวิทยากรให้การอบรม) ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี (วัดศรีบุรียรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2) พระวิทยากรเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมให้การอบรมให้ความรู้แก่พระนิสิตและสามเณรผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการสังเกตการณ์ พบว่า “พระนิสิตมีความสนใจเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะเป็นสิ่งที่ต้องการรู้ว่าการเป็นพระวิทยากรที่ดีนั้นต้องมีคุณลักษณะอย่างไรบ้าง เมื่อพระวิทยากรบรรยายให้ความรู้ ก็มีการซักถาม ถามตอบ ช่วยกันระดมความคิดว่าลักษณะพระวิทยากรที่ดีนั้นเป็นอย่างไร ทุกรูปตื่นตัวและร่วมแสดงความคิดเห็นของตน ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ”

3) พระวิทยากรและพระนิสิตตลอดถึงสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ “คุณสมบัติของการเป็นพระวิทยากรที่ดีนั้นมีหลากหลายลักษณะแล้วแต่มุมมอง แต่พระวิทยากรนั้นต้องยึดหลักพระธรรมวินัยเป็นเกณฑ์ในการวางตัวและทำหน้าที่ ส่วนเทคนิควิธีการอบรมหรือคุณสมบัติต่างๆนั้นก็ให้มีความเหมาะสมกับสมณะสาธิต ส่วนการทำหน้าที่ก็ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้เข้ารับการอบรม ไม่ทำหน้าที่เพื่อเห็นแก่ลาภสักการะหรือสิ่งตอบแทน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดคือ เป็นการเผยแพร่พระธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

3.1.5 สาระธรรมจากพุทธสุภาษิต คติธรรมสอนใจ

1) จัดการอบรมในวันที่ 16 ตุลาคม 2551 เวลา 19.30 – 21.00 น.

(พระมหาสมควร ธีรสิโร,พระทรัพย์ชู มหาวีโร เป็นพระวิทยากรให้การอบรม)ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี (วัดศรีบุรียรัตนาราม) อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

2) พระวิทยากรเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมให้ความรู้แก่พระนิสิตและสามเณรผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการสังเกตการณ์ พบว่า “พระนิสิตมีความสนใจมาก พระวิทยากรบรรยายให้ความรู้ กล่าวถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่นำพุทธสุภาษิต คติธรรมสอนใจมา

ประกอบการอบรม พระวิทยากรให้พระนิสิตและสามเณรที่เข้ารับการอบรม แบ่งกลุ่มระดมความคิดคัดเลือกพุทธสุภาษิต คติธรรมสอนใจที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งแต่ละกลุ่มก็ปรึกษากันทำงานเป็นกลุ่มได้เป็นอย่างดี และพร้อมนำเสนอในลำดับต่อไป"

3) พระวิทยากรและพระนิสิตตลอดถึงสามเณรที่เข้าร่วมกิจกรรมร่วมกันสรุปตามสาระสำคัญ ดังนี้ "การที่พระวิทยากรนำพุทธสุภาษิต คติธรรมสอนใจมาประกอบการอบรม นั้นย่อมเป็นผลดี เพราะการอบรมมีเวลาสั้น คงจะไม่มีเวลาอธิบายหลักธรรมคำสอนยาวให้จบได้ แต่การนำมาใช้ก็ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่มาเข้ารับการอบรม เขาเหล่านั้นสามารถนำไปปฏิบัติตามได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน"

4. เครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล

การใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ

แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจถึงสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนารามได้ประเมินความรู้ ความเข้าใจของตนเองหลังจากได้ผ่านอบรมถึงสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมแล้ว โดยแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ แบบประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งเนื้อหาตามกรอบการวิจัย (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 169)

4.2 แบบประเมินความคิดเห็น

แบบประเมินความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม ได้ประเมินความคิดเห็นของตนเองต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมหลังจากผ่านการอบรมแล้ว โดยแบบประเมินความคิดเห็นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประเมินฉบับนี้มีทั้งหมด 15 ข้อ แบ่งเนื้อหาตามกรอบการวิจัย (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 170)

4.3 แบบประเมินการปฏิบัติ

แบบประเมินการปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ได้ประเมินการปฏิบัติถึงสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตที่ทำหน้าที่เป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม หลังจากได้ผ่านการอบรมมาแล้ว โดยแบบประเมินการปฏิบัติเป็นแบบบันทึกว่า ปฏิบัติ หรือ ไม่ปฏิบัติ ทั้งหมด 20 ข้อ ตามกรอบการวิจัย (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 172)

4.4 แบบประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม

แบบประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้พระนิสิตผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ประเมินถึงสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม หลังจากได้ผ่านการอบรมมาแล้ว ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสิริธรรมมุนี จังหวัดสระบุรี ในวันที่ 16 -17 ตุลาคม 2551 โดยแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดีมาก พอใช้ ปรับปรุง (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก หน้า 174)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินความคิดเห็น แบบประเมินการปฏิบัติ และแบบประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจง และ ร้อยละ

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แบบสร้างข้อสรุปโดยการจำแนกข้อมูลชนิดของข้อมูลโดยอาศัยกรอบการวิจัยเป็นหลัก

6. เกณฑ์การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจถึงสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของความรู้ ความเข้าใจ ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 60) ดังนี้

ค่าร้อยละของผู้ตอบถูก		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับมาก
60 - 79	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 60	เท่ากับ	มีความรู้ ความเข้าใจระดับน้อย

6.2 แบบประเมินความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบวัดความคิดเห็น ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบประเมินค่าของลิเคิร์ต 5 ระดับ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2542, หน้า 138) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย		แปลความหมาย
4.51 – 5.00	เท่ากับ	มากที่สุด
3.51 – 4.50	เท่ากับ	มาก
2.51 – 3.50	เท่ากับ	ปานกลาง
1.51 – 2.50	เท่ากับ	น้อย
1.00 – 1.50	เท่ากับ	น้อยที่สุด

6.3 แบบประเมินการปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของการปฏิบัติ ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 13) ดังนี้

ค่าร้อยละของการปฏิบัติ		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	มีปฏิบัติที่ดี
0 - 79	เท่ากับ	ไม่มีการปฏิบัติที่ดี

6.4 แบบประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การกำหนดความหมายร้อยละของโครงการพัฒนา ตามสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี (2544, หน้า 60) ดังนี้

ค่าร้อยละโครงการพัฒนา		แปลความหมาย
80 - 100	เท่ากับ	ผลการประเมินดีมาก
60 - 79	เท่ากับ	ผลการประเมินพอใช้
ต่ำกว่า 60	เท่ากับ	ผลการประเมินปรับปรุง

ผลการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบุรียรัตนาราม จังหวัดสระบุรี เป็นการลงมือปฏิบัติตามวิธีการที่ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดไว้ คือโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบุรียรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต

การประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบุรียรัตนาราม โดยทดสอบความรู้หลังจากการฝึกอบรมมาแล้วปรากฏผลดังตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ร้อยละและระดับความรู้ของพระนิสิตต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรม
คุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรณาราม จังหวัดสระบุรี หลังการพัฒนา

ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความรู้
1.การอบรมหลักธรรมไม่มีความสำคัญต่อการอบรม	10	100	มาก
2.การอบรมควรเลือกหลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	9	90	มาก
3.การอบรมควรใช้เทคนิควิธีการอบรมประกอบการอบรม	10	100	มาก
4.การอบรมต้องมีรูปแบบการอบรมเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ	9	90	มาก
5. การอบรมต้องรู้จักวัยของเด็กที่เข้ามารับการอบรม	9	90	มาก
6.การอบรมจะใช้คำพูดอย่างไรก็ได้ในการอบรม	6	60	ปานกลาง
7.การอบรมต้องนำเสนอสุภาษิตคำคม คติธรรมสอนใจมาประกอบการอบรม	9	90	มาก
8.การอบรมสื่อสมัยใหม่ไม่มีความสำคัญต่อการอบรม	9	90	มาก
9.การอบรมพระวิทยากรต้องมีความรู้สมัยใหม่และหลักธรรมประกอบกัน	10	100	มาก
10.การอบรมควรเน้นการบรรยายเป็นหลัก	10	100	มาก
11. การอบรมควรมีแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้ปฏิบัติตาม	10	100	มาก
12. การอบรมมุขตลกไม่มีความสำคัญต่อการอบรม	9	90	มาก
13. การอบรมควรนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม	7	70	ปานกลาง
14. การอบรมควรให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	10	100	มาก
15. เมื่อมีปัญหาในการอบรมทุกครั้งหัวหน้าวิทยากรเป็นผู้แก้ปัญหา	10	100	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่าพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม มีระดับความรู้มาก จำนวน 13 รายการ คือ การอบรมหลักสูตรไม่มีความสำคัญต่อการอบรม ร้อยละ 100 การอบรมควรเลือกหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 90 การอบรมควรใช้เทคนิควิธีการอบรมประกอบการอบรม ร้อยละ 100 การอบรมต้องมีรูปแบบการอบรมเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ร้อยละ 90 การอบรมต้องรู้จักวัยของเด็กที่เข้ามารับการอบรม ร้อยละ 90 การอบรมต้องนำสุภาชิตคำคม คติธรรมสอนใจมาประกอบการอบรม ร้อยละ 90 การอบรมสื่อสมัยใหม่ไม่มีความสำคัญต่อการอบรม ร้อยละ 90 การอบรมพระวิทยากรต้องมีความรู้สมัยใหม่และหลักสูตรประกอบกัน ร้อยละ 90 การอบรมควรเน้นการบรรยายเป็นหลัก ร้อยละ 100 การอบรมควรมีแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้ปฏิบัติตาม ร้อยละ 100 การอบรมมุขตลกไม่มีความสำคัญต่อการอบรม ร้อยละ 90 การอบรมควรให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ร้อยละ 100 เมื่อมีปัญหาในการอบรมทุกครั้งหัวหน้าวิทยากรเป็นผู้แก้ปัญหา ร้อยละ 100

ระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ คือ การอบรมจะใช้คำพูดอย่างไรก็ได้ในการอบรม ร้อยละ 60 การอบรมควรนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม ร้อยละ 70

สรุป พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีผู้ตอบถูกอยู่ในระดับมาก จำนวน 13 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 86.66 และมีระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.33

2. ด้านความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต

พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วมีความเห็นคิดต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ดังปรากฏในตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยต่อความคิดเห็นของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนารามที่มีต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม หลังการพัฒนา

รายการ	μ	σ	ระดับ ความ คิดเห็น
1.การอบรมควรใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมแต่ละวัย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การอบรมควรมีเทคนิคเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้เข้ารับการอบรม	4.50	0.52	มาก
3. การอบรมควรมีสุภาชิต คติธรรมสอนใจประกอบการอบรม	4.10	0.87	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	μ	σ	ระดับ ความ คิดเห็น
4. การอบรมต้องเข้าใจระดับการศึกษาและวัยของผู้เข้ารับการอบรม	4.70	0.48	มากที่สุด
5. การบรรยายต้องมีเนื้อหากระชับและเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	4.80	0.42	มากที่สุด
6. การอบรมให้ได้ผลดีต้องเป็นเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป	4.30	0.67	มาก
7. การอบรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มีความสำคัญต่อการอบรมแต่ละครั้ง	4.40	0.84	มาก
8. การอบรมต้องมีบุคคลเข้ามาประกอบการอบรม	3.90	0.73	มาก
9. การอบรมต้องนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม	4.20	0.91	มาก
10. การอบรมต้องมีทีมงานที่ดีมีประสิทธิภาพในการอบรม	4.70	0.48	มากที่สุด
11. การอบรมต้องมีกระบวนการอบรมเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	4.80	0.42	มากที่สุด
12. การอบรมต้องมีการแบ่งบุคลากรรับผิดชอบงานในแต่ละด้าน	4.50	0.52	มาก
13. การอบรมต้องปรับปรุงรูปแบบการอบรมอยู่ตลอดเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
14. การอบรมต้องมีวันเวลาที่แน่นอน	4.80	0.42	มากที่สุด
15. การอบรมบุคลากรต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 10 แสดงว่า โดยภาพรวมพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พระนิสิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมหลังจากผ่านการฝึกอบรมมาแล้วมีความคิดเห็นที่มากที่สุด จำนวน 8 รายการ คือ การอบรมควรใช้หลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมแต่ละวัย (ค่าเฉลี่ย 5.00) การอบรมต้องเข้าใจระดับการศึกษาและวัยของผู้เข้ารับการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.70) การบรรยายต้องมีเนื้อหากระชับและเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.80) การอบรมต้องมีทีมงานที่ดีมีประสิทธิภาพในการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.70) การอบรมต้องมีกระบวนการอบรมเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.80) การอบรมต้องปรับปรุงรูปแบบการอบรมอยู่ตลอดเวลา

(ค่าเฉลี่ย 5.00) การอบรมต้องมีวันเวลาที่แน่นอน (ค่าเฉลี่ย 4.80) การอบรมบุคลากรต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 5.00)

ความคิดเห็นระดับมาก จำนวน 7 รายการ คือ การอบรมควรมีเทคนิคเพื่อสร้างความสนใจแก่ผู้เข้ารับการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.70) การอบรมควรมีสู่ภาค คติธรรมสอนใจประกอบการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.10) การอบรมให้ได้ผลดีต้องเป็นเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 4.30) การอบรมเทคโนโลยีสมัยใหม่มีความสำคัญต่อการอบรมแต่ละครั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.40) การอบรมต้องมีชุดลงเข้ามาประกอบการอบรม (ค่าเฉลี่ย 3.90) การอบรมต้องนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม (ค่าเฉลี่ย 4.20) การอบรมต้องมีการแบ่งบุคลากรรับผิดชอบงานในแต่ละด้าน (ค่าเฉลี่ย 4.50)

สรุป พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมหลังจากผ่านการอบรมมาแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด และพระนิสิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิต

พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วมีต่อระดับการปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 ร้อยละของการปฏิบัติของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนารามที่มีต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม หลังการพัฒนา

การปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม	การปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
1. อบรมโดยนำหลักธรรมในพุทธศาสนาประกอบการอบรม	10	100	ปฏิบัติที่ดี
2. อบรมโดยนำหลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมแต่ละวัย	10	100	ปฏิบัติที่ดี
3. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่	10	100	ปฏิบัติที่ดี
4. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์	10	100	ปฏิบัติที่ดี

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม	การปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
5. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน	9	90	ปฏิบัติที่ดี
6. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย	10	100	ปฏิบัติที่ดี
7. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศาสนิกที่ดีของพระพุทธศาสนา	10	100	ปฏิบัติที่ดี
8. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีความอดทนตรงต่อเวลา	10	100	ปฏิบัติที่ดี
9. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร	9	90	ปฏิบัติที่ดี
10. อบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีน้ำใจเสียสละต่อส่วนรวม	10	100	ปฏิบัติที่ดี
11. อบรมโดยการนำสื่อสมัยใหม่มาประกอบการอบรม	9	90	ปฏิบัติที่ดี
12. การนำความรู้สมัยใหม่บูรณาการกับหลักธรรมประกอบการอบรม	10	100	ปฏิบัติที่ดี
13. อบรมโดยสอดแทรกกุศโลบาย และมีคติธรรมสอนใจประกอบการอบรม	9	90	ปฏิบัติที่ดี
14. อบรมโดยใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อสร้างความสนใจจากผู้เข้ารับการอบรม	8	80	ปฏิบัติที่ดี
15. อบรมโดยนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม	9	90	ปฏิบัติที่ดี
16. อบรมโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	7	70	ปฏิบัติที่ดี
17. อบรมโดยแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อสะดวกในการอบรม	8	80	ปฏิบัติที่ดี
18. อบรมโดยมีแบบอย่างที่ดีให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตาม	10	100	ปฏิบัติที่ดี
19. อบรมโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	9	90	ปฏิบัติที่ดี

ตาราง 11 (ต่อ)

การปฏิบัติต่อสมรณะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม	การปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	ระดับการปฏิบัติ
20. อบรมให้ผู้เข้ารับการอบรมนำหลักธรรมไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	10	100	ปฏิบัติที่ดี

จากตาราง 11 แสดงว่า พระนิสิตวัดศรีปริวรรตารามหลังผ่านการอบรมมาแล้ว พระนิสิตมีพฤติกรรมต่อสมรณะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 20 รายการ คือ ทำนอบรมโดยนำหลักธรรมในพุทธศาสนาประกอบการอบรม ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยนำหลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมแต่ละวัย ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์ ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นศาสนิกที่ดีของพระพุทธศาสนา ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีความอดทนตรงต่อเวลา ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยสอนให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ที่มีน้ำใจเสียสละต่อส่วนร่วม ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยการนำสื่อสมัยใหม่มาประกอบการอบรม ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยบูรณาการกับหลักธรรมประกอบการอบรม ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยสอดแทรกกุศโลบาย และมีคติธรรมสอนใจประกอบการอบรม ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยใช้มุขตลกเพื่อสร้างความสนใจจากผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 80 ทำนอบรมโดยนำเกมกิจกรรมมาประกอบการอบรม ร้อยละ 90 ทำนอบรมโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ร้อยละ 70 ทำนอบรมโดยแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อสะดวกในการอบรม ร้อยละ 80 ทำนอบรมโดยมีแบบอย่างที่ดีให้ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติตาม ร้อยละ 100 ทำนอบรมโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ร้อยละ 90 ทำนอบรมให้ผู้เข้ารับการอบรมนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 100

สรุป พระนิสิตมีระดับการปฏิบัติที่ดีในเรื่องสมรณะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมหลังจากผ่านการอบรมมาแล้วทุกรายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 80

4. โครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระ
นิสิตวัดศรีปริรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

แบบประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรม
จริยธรรมได้ประเมินหลังจากพระนิสิตได้ผ่านการอบรมมาแล้ว ดังปรากฏในตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 ค่าร้อยละของการประเมินโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรม
คุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีปริรัตนาราม จังหวัดสระบุรี

ข้อความ	ร้อยละของผู้ประเมิน			
	ดี มาก	พอ ใช้	ปรับปรุง	ระดับการ ประเมิน
ด้านกระบวนการเรียนรู้				
1. เข้าใจหลักธรรมมากขึ้น	100	0	0	ดีมาก
2. เข้าใจรูปแบบการฝึกอบรม	100	0	0	ดีมาก
3. รู้จักรูปแบบการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ	100	0	0	ดีมาก
4. รู้จักเทคนิคที่ใช้ในการอบรมมากขึ้น	100	0	0	ดีมาก
5. รู้จักการนำเทคนิคไปใช้ในการอบรม	90	10	0	ดีมาก
6. รู้จักการใช้สื่อสมัยใหม่	100	0	0	ดีมาก
ด้านเนื้อหา				
1. มีประโยชน์สามารถนำไปอบรมต่อได้	100	0	0	ดีมาก
2. สอดคล้องกับเนื้อหาการอบรม	90	10	0	ดีมาก
3. ช่วยพัฒนาความรู้ให้มากขึ้น	100	0	0	ดีมาก
ด้านการนำเสนอจากวิทยากร				
1. เข้าใจง่ายในเนื้อหา	100	0	0	ดีมาก
2. ได้เตรียมการมาเป็นอย่างดี	90	10	0	ดีมาก
3. วิทยากรนำเสนอเสียงดังฟังชัด	20	80	0	พอใช้
4. เข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างดี	90	10	0	ดีมาก
ด้านสถานที่				
1. เหมาะสมกับการจัดในครั้งนี้	100	0	0	ดีมาก
2. สะอาดเรียบร้อย	100	0	0	ดีมาก
3. พอเหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	100	0	0	ดีมาก

จากตาราง 12 แสดงว่า การจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม โดยการประเมินของผู้เข้าร่วมการอบรมโครงการ ส่วนใหญ่ให้ระดับการประเมินดีมาก จำนวน 14 รายการ คือ เข้าใจหลักธรรมมากขึ้น ร้อยละ 100 เข้าใจรูปแบบการฝึกอบรม ร้อยละ 100 รู้จักรูปแบบการฝึกอบรมในรูปแบบต่างๆ ร้อยละ 100 รู้จักเทคนิคที่ใช้ในการอบรมมากขึ้น ร้อยละ 100 รู้จักการนำเทคนิคไปใช้ในการอบรม ร้อยละ 90 มีประโยชน์สามารถนำไปอบรมต่อได้ร้อยละ 100 รู้จักการใช้สื่อสมัยใหม่ ร้อยละ 100 สอดคล้องกับเนื้อหาการอบรม ร้อยละ 90 ช่วยพัฒนาความรู้ให้มากขึ้น ร้อยละ 100 เข้าใจง่ายในเนื้อหา ร้อยละ 90 ได้เตรียมการมาเป็นอย่างดี ร้อยละ 90 เข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอเป็นอย่างดี ร้อยละ 90 เหมาะสมกับการจัดในครั้งนี้ ร้อยละ 100 สะอาดเรียบร้อย ร้อยละ 100 พอเหมาะกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 100

ระดับการประเมินพอใช้ จำนวน 1 รายการ คือ ผู้นำเสนอเสียงดังฟังชัด ร้อยละ 80

สรุป ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากจำนวน 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 87.5 ระดับพอใช้ จำนวน 2 รายการ คิดเป็นร้อยละ 12.5 ผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

สรุปผลการวิจัย พบว่า หลังจากที่พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี ได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว และได้จัดค่ายฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมแล้วนั้น ได้มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ตามกรอบการวิจัย และตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในการศึกษาวิจัยในระยที่ 2 แล้วนั้น มีผลการวิจัย พอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ พบว่า พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีผู้ตอบถูกอยู่ในระดับมาก จำนวน 13 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 86.66 และมีระดับความรู้ปานกลางจำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.33

2. ด้านความคิดเห็น พบว่า พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 14 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.33 และพระนิสิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.67

3. ด้านการปฏิบัติ พบว่า พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนารามมีการปฏิบัติในเรื่องสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกรายการหรือคิดเป็นร้อยละ 80

4. โครงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 14 รายการ คิดเป็นร้อยละ 87.5 ระดับพอใช้ จำนวน 1 รายการ ได้แก่ วิทยากรนำเสนอเสียงดังฟังชัด คิดเป็นร้อยละ 6.67 ผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 13 สรุปผลการวิจัยตามตัวชี้วัดความสำเร็จถึงการพัฒนาสมรรถนะการเป็นพระ
วิทยากรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของพระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผลการวิจัย
1. พระนิสิตมีความรู้ ความเข้าใจใน เรื่องการพัฒนาสมรรถนะการเป็น พระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับดีมาก	พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องสมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยมีผู้ตอบถูกอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 13 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 86.67 และมีระดับความรู้ปานกลาง จำนวน 2 รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.33
2. พระนิสิตมีความคิดเห็นต่อ สมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ใน ระดับมากที่สุด	พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนาราม จังหวัดสระบุรี มีความ คิดเห็นต่อสมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรม คุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 14 รายการ และพระนิสิตมีระดับความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก จำนวน 1 รายการ
3. พระนิสิตมีการปฏิบัติในเรื่อง สมรรถนะการเป็นพระวิทยากร ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม อยู่ใน ระดับมากที่สุด	พระนิสิตวัดศรีบูรรัตนารามมีการปฏิบัติในเรื่อง สมรรถนะการเป็นพระวิทยากรฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมทุกรายการอยู่ในระดับดีมาก